

Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság

Bf.II.12/2025/6. szám

A Győri Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Győrött, 2025. június 5. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt Terhelt1 és társai ellen indult büntetőügyben a Tatabányai Törvényszék 2024. november 15. napján kihirdetett, 17.B.93/2024/154. számú ítéletét *megváltoztatja*.

Terhelt28 XXVIII.r., Terhelt29 XXIX.r., Terhelt3 XXXI.r., Terhelt43 XLIII.r. és Terhelt5 XLVII.r. vádlottak által megvalósított költségvetési csalás büntette megnevezéséből mellőzi az üzletszerűsége történő utalást.

Megállapítja, hogy Terhelt28 XXVIII.r. vádlott a hamis magánokirat felhasználásának vétségét folytatólagosan követte el.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja azzal, hogy XXIX.r. vádlott neve Terhelt29, lakcíme: cím29, tartózkodási helye: Cím3, személyi igazolványának száma: szám1, Terhelt43 XLIII.r. vádlott lakcíme: cím30. mgfszt.2., személyi igazolványának száma: szám2.

I n d o k o l á s

[1] A Tatabányai Törvényszék a 2024. november 15. napján megtartott előkészítő ülésen kihirdetett 17.B.93/2024/154. számú ítéletével 11 terhelt büntetőjogi felelősségéről rendelkezett. Az ítélet Terhelt8 VIII. r. és Terhelt13 XIII. r. vádlottak vonatkozásában 2024. november 18. napján, Terhelt9 IX. r. és Terhelt10 X. r. vádlottak tekintetében 2024. november 27. napján, míg Terhelt11 XI. r. és Terhelt19 XIX. r. vádlottak esetében 2024. december 12. napján jogerőre emelkedett, ekként a másodfokú felülbírálat Terhelt28 XXVIII. r., Terhelt29 XXIX. r., Terhelt3 XXXI. r., Terhelt43 XLIII. r. és Terhelt5 XLVII. r. vádlottakat érinti.

[2] A törvényszék *Terhelt28 XXVIII. r. vádlott* bűnösségét üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés b) pont) és hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §) állapította meg. Ezért halmazati büntetésül 300 napi tétel (napi tételenként 3.000 Ft, összesen 900.000 Ft) pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte.

[3] *Terhelt29 XXIX. r. vádlottat* bűnösnek mondta ki bűnsegédként, üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont) és bűnsegédként, folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért halmazati büntetésül 1 év 6 hónap börtön fokozatú – végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztés büntetésre és 250 napi tétel (napi tételenként 3.000 Ft, összesen 750.000 Ft) pénzbüntetésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés végrehajtása esetén a terhelt legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

[4] *Terhelt3 XXXI. r., Terhelt43 XLIII. r. és Terhelt5 XLVII. r. vádlottakat* bűnösnek mondta ki 1-1 rendbeli üzletszerűen elkövetett költségvetési csalás büntetében (Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont, (4) bekezdés b) pont) és 1-1 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében (Btk. 345. §). Ezért halmazati büntetésül *Terhelt3 XXXI. r. vádlottat* 2 év börtön fozozatú – végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztés büntetésre, 250 napi tétel (napi tételenként 3.000 Ft, összesen 750.000 Ft) pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. *Terhelt43 XLIII. r. vádlottat* halmazati büntetésül 1 év 4 hónap börtön fozozatú – végrehajtásában 3 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztés büntetésre, 250 napi tétel (napi tételenként 3.000 Ft, összesen 750.000 Ft) pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte azzal, hogy XLIII. r. vádlott részére a kiszabott pénzbüntetés megfizetésére 10 havi részletfizetést engedélyezett. A törvényszék halmazati büntetésül *Terhelt5 XLVII. r. vádlottat* 2 év börtön fozozatú – végrehajtásában 4 év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztés büntetésre, 400 napi tétel (napi tételenként 5.000 Ft, összesen 2.000.000 Ft) pénzbüntetésre és 3 év gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltásra ítélte. A törvényszék megállapította, hogy *Terhelt3 XXXI. r., Terhelt43 XLIII. r. és Terhelt5 XLVII. r. vádlottak* a kiszabott szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban a szabadságvesztés büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsáthatók feltételes szabadságra.

[5] A fentieken túl a törvényszék az ítéletében rendelkezett a kiszabott pénzbüntetések meg nem fizetése esetére azok szabadságvesztésre történő átváltoztatásáról, valamint a IX. r., X. r. és XIII. r. vádlottak vonatkozásában felmerült bűnügyi költség ezen vádlottak általi viseléséről.

[6] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlottak terhére, súlyosítás iránt, XXVIII. r. és XXIX. r. vádlottak esetében magasabb napi tétel összegű pénzbüntetés megállapítása, XXXI. r. és XLIII. r. vádlottak esetében magasabb napi tétel összegű pénzbüntetés megállapítása és hosszabb tartamú gazdálkodó szervezet vezető tisztségviselője foglalkozástól eltiltás kiszabása, XLVII. r. vádlott tekintetében hosszabb időtartamú szabadságvesztés büntetés – a végrehajtás próbaidőre történő felfüggesztése mellőzésével –, valamint közügyektől eltiltás kiszabása végett jelentett be fellebbezést. *Terhelt28 XXVIII. r. vádlott* védője a foglalkozástól eltiltás mellőzése és a pénzbüntetés napi tételének és az egy napi tétel összegének mérséklése érdekében, míg *Terhelt43 XLIII. r. vádlott* védője 10 havi részlet helyett 24 havi részletfizetés engedélyezése érdekében jelentett be fellebbezést enyhítés érdekében.

[7] A Győri Fellebbviteli Főügyészség a BF.208/2024/3-I. számú átiratában a vádlottak terhére bejelentett ügyészi fellebbezést módosítva fenntartva az enyhítés érdekében bejelentett védelmi fellebbezést nem tartotta alaposnak. Megállapította, hogy a felülbírálat terjedelme korlátozott (Be. 580. (2) bekezdés, 583. § (3) bekezdés a) pont, Be. 590.§ (3) bekezdés). A törvényszék előkészítő ülésén abszolút vagy relatív hatályú eljárási szabálysértés nem történt, a tényállás a Be. 580. (2) bekezdés b) pontjának I. fordulata alapján rögzült. Álláspontja szerint a törvényszék helyes következtetést vont a vádlottak bűnösségére és a bűncselekmények jogi minősítése is törvényes volt. Ugyanakkor arra is rámutatott, hogy a jogi indokolás kiegészítendő a bűncselekmények jogi minősítésének alátámasztásával, és a bünteteskiszabási körülmények is korrekcióra szorulnak. Véleménye szerint XXVIII. r., XXIX. r. és XLIII. r. vádlottak tekintetében nem minősül enyhítő körülménynek a megromlott egészségi állapot, mivel a tényállás személyi részében nem került az erre vonatkozó ténymegállapítás feltüntetésre. A rendezett életkörülmények sem hatnak XXIX. r., XLIII. r. és XLVII. r. vádlottak tekintetében enyhítőleg, mivel ez alapvetően elvárható egy törvénytisztelő állampolgártól. Súlyosító körülményként értékelendő ugyanakkor a költségvetést károsító

bűncselekmények elszaporodottsága, a társas elkövetés, az adóbevallási időszakok száma és XLVII. r. vádlott esetében, hogy az általa okozott vagyoni hátrány a jelentős vagyoni hátrány felső határát közelíti, ezért vele szemben végrehajtandó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás kiszabása indokolt.

[8] A fellebbviteli főügyészség XLIII. r. vádlott vonatkozásában nem tartotta már fenn a magasabb napi tétel összegű pénzbüntetésre bejelentett fellebbezést, azonban XXVIII. r., XXIX. r. és XXXI. r. vádlott esetében az egynapi tétel összegének súlyosítását személyi körülményeik alapján továbbra is indokoltnak tartotta. Az okozott vagyoni hátrányt és az adóbevallási időszakok tartamát bemutatva XXXI. r. és XLIII. r. vádlottak tekintetében a belső arányosságra figyelemmel a büntetések súlyosítását indítványozta. Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség az elsőfokú ítélet megváltoztatásával kérte, hogy a másodfokú bíróság Terhelt5 XLVII. r. vádlottat a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés mellőzésével közügyektől eltiltásra is ítélje, XXVIII. r., XXIX. r. és XXXI. r. vádlott esetében az egynapi tétel összegét, illetve XXXI. r. és XLIII. r. vádlottak tekintetében pedig az eltiltás tartamát súlyosítsa, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta.

[9] Terhelt28 XXVIII. r. vádlott védője fellebbezésének írásbeli indokolásában a jogorvoslati kérelmet továbbra is fenntartotta, és kérte a védencével szemben kiszabott büntetés markáns enyhítését a foglalkozástól eltiltás mellőzésével és a pénzbüntetés napi tételszáma és egynapi tétel összegének mérséklésével. Álláspontja szerint a törvényszék XXVIII. r. vádlott személyi körülményeit és a büntetéskiszabási körülményeket helytállóan vette számba. Kiemelte, hogy a védenca a cselekményével okozott vagyoni hátrányt teljes egészében megtérítette akkor, amikor a XXVIII. r. vádlottnak még nem volt tudomása a vádemelés tényéről, mely körülmény álláspontja szerint megalapozza a korlátlan enyhítés lehetőségét is. Erre figyelemmel a generális és a speciális prevenció szempontjai is a foglalkozástól eltiltás mellőzését indokolnák. Terhelt28 XXVIII. r. vádlott törvénytisztelő, rendezett életvitellel bír, újabb eljárás nem indult vele szemben, személye társadalomra veszélyességet nem hordoz, ezért a védő szerint az eltiltás a védenca legális bevételszerzési lehetőségeit korlátozná szükségtelenül. A vagyoni hátrány teljes és önkéntes megtérítése okán pedig a pénzbüntetés napi tételszáma és egynapi tétel összege törvényi minimumhoz közelítését kérte.

[10] Ezt követően a védő reagált a főügyészségi átiratban foglaltakra hangsúlyozva, hogy az előkészítő ülésen a megbetegedések okiratokkal is igazolásra kerültek, ezért a védő álláspontja szerint a megromlott egészségi állapot értékelhető büntetéskiszabási körülmény függetlenül attól, hogy nem került rögzítésre a személyi körülmények között, azonban azt a másodfokú bíróság is kiegészítheti. Rámutatott a védő arra is, hogy a hasonló típusú cselekmények elszaporodottsága súlyosító körülményként nem állapítható meg, mivel a költségvetési csalások száma a bűnügyi statisztikai adatok alapján évek óta stagnálást, illetve enye csökkenést mutat.

[11] Terhelt43 XLIII. r. védője a fellebbezése írásbeli indokolásában a kiszabott pénzbüntetés megfizetésére engedélyezett 10 havi részletfizetés 24 havi részletre emelése és ezzel az egyhavi részlet összegének 75.000 forintról 32.500 forintra történő csökkentése érdekében bejelentett enyhítést célzó fellebbezését továbbra is fenntartotta. Indokolásul előadta, hogy védenca 50 éves Crohn-beteg, a foglalkozástól eltiltás okán vállalkozni nem tud, a munkaerőpiacon való elhelyezkedése rendkívül nehéz, így csak 24 havi részlet engedélyezése esetén lenne lehetőség a pénzbüntetés meg nem fizetése és a szabadságvesztésre átváltoztatás megelőzésére. A fellebbviteli főügyészség átirata védencére vonatkozó részének bemutatását követően azt a következtetést vonta le a védő, hogy a vádhatóság a fellebbezésüket - annak indokát nem adva - alaptalannak tartja, ezért a

fellebbezése indokait kiegészítve arra mutatott rá, hogy a településl-i lakóhelyén korlátozott Terhelt43 XLIII. r. vádlott munkaerőpiaci elhelyezkedése különösen a betegségére és az életkorára figyelemmel, a számba jöhető munkahelyeken csak minimálbér közeli munkabér realizálható, ekként a minimálbérből nem lehet az infláció és a gazdasági helyzet okán a 75.000 forintos részletet kifizetni. A köztudomású tények igazolásaként a védő indokolásában számos interneten fellelhető dokumentumok elérhetőségét is közölte. A vádhatóság súlyosítás iránti fellebbezésére reagálva kiemelte, hogy a foglalkozástól eltiltás felemelése csak tovább nehezítené a védenca életét, az időintervallum súlyosítása a munkavállalását lehetetlenítené el, ezért az ügyészség indítványának elutasítását kérte.

[12] A másodfokú fellebbviteli nyilvános ülésen megtartott perbeszédében az ügyészség képviselője az átiratában foglaltakat fenntartva továbbra is a kiszabott büntetések súlyosítását kérte. Rámutatott arra, hogy a Btk. pénzbüntetésre vonatkozó rendelkezései tág mozgásteret nyújtanak, azonban a pénzbüntetés a nevéből adódóan büntetés, ezért ezt így is kell a terheltnek megélnie, ekként az elsőfokú bíróság által a törvényi minimumhoz közel megállapított egynapi tétel összeget elégtelennek tartotta. Terhelt5 XLVII. r. vádlott tekintetében hangsúlyozta, hogy a 41 millió forintos elkövetési értékre és a 14 adóbevallási időszakra figyelemmel végrehajtandó szabadságvesztés kiszabása indokolt. Az enyhítő körülmények körében továbbra is hangsúlyozta, hogy a vádlottak egészségi állapotát a tényállásban rögzíteni kell, ennek elmaradása az enyhítő körülmény kiesését eredményezi.

[13] Terhelt28 XXVIII. r. vádlott védője a perbeszédében a fellebbezését továbbra is fenntartva a Btk. 396. § (8) bekezdésben foglalt korlátlan enyhítés alkalmazhatósága mellett érvelt. Álláspontja szerint a vádemelés időpontja az az időpont, amikor arról a terhelt tudomást szerez, ezért kérte ennek a büntetés mértékének meghatározása és a fellebbezés elbírálás körében történő értékelését. Rámutatott arra is, hogy védenca terhére súlyosító körülmény nem állapítható meg, elszaporodottság a költségvetési csalásos ügyek tekintetében az interneten közzétett statisztikai adatok alapján nem mutatható ki, ugyanakkor a védenca iratokkal is alátámasztott megrendült egészségi állapota és rendezett személyi körülményei enyhítő körülményként értékelendő, Terhelt28 XXVIII. r. vádlott személyében társadalomra veszélyességet nem hordoz, ezért továbbra is a kiszabott büntetés enyhítését indítványozta.

[14] Terhelt29 XXIX. r. vádlott védője a nyilvános ülésen megtartott perbeszédében a tényállás megalapozottságát kiemelve a védenca bűnössége megállapítása és a cselekménye minősítésének törvényességét hangsúlyozta. Álláspontja szerint a törvényszék a bünteteskiszabási körülményeket megfelelő súllyal értékelte és alkalmazta, ezért az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozta. Az ügyészi átiratban foglaltakra reagálva továbbra is kérte figyelembe venni a védenca megromlott egészségi állapotát és rendezett életkörülményeit, mivel nem minden törvénytisztelő állampolgár rendelkezik rendezett családi körülménnyel, továbbá Terhelt29 XXIX. r. vádlott a megromlott egészségügyi állapotát okirati bizonyítékokkal igazolta függetlenül attól, hogy a tényállásban nem került ez a körülmény feltüntetésre. Mindezekon túlmenően a védő a védenca vonatkozásában a kiszabott pénzbüntetés havi 100.000 forintoként történő megfizetése engedélyezése iránt terjesztett elő részletfizetési kérelmet.

[15] Terhelt3 XXXI. r. vádlott védője perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérve kiemelte, hogy a törvényszék megfelelő indokát adta annak, hogy az ügyészi mértékes indítványhoz képest milyen okból tért el mind a pénzbüntetés egynapi tételének összege, mind a foglalkozástól eltiltás tartama tekintetében a védenca javára, álláspontja szerint a kiszabott büntetés az elkövetett bűncselekmény súlyával arányban áll, annak súlyosítása nem indokolt.

[16] Terhelt43 XLIII. r. vádlott védője a nyilvános ülésen előadott perbeszédében a fellebbezése írásbeli indokolásában előadottakat fenntartva a napi tételszám lefelezésével 2 év

részletfizetés engedélyezését kérte, mivel a pénzbüntetés célja, hogy megfizetésre kerüljön. A védenca személyi körülményeit bemutatva előadta, hogy Terhelt43 XLIII. r. vádlottnak sikerült Település2ban elhelyezkednie napi bejelentéssel 1.700 forintos órabérrel. Hangsúlyozta, hogy komoly gazdasági válság és elhelyezkedési problémák vannak, Terhelt43 XLIII. r. vádlott nem vagyonosodott cselekményéből, ingó vagy ingatlan vagyona nem keletkezett, cégében magas munkabérigényű képzett szakembereket foglalkoztatott, azonban bekerült egy olyan spirálba, ahol a bűncselekmény útján fizette ki a magasabb jövedelmeket, azonban nála nem maradt semmi, és kezesként továbbra is helyt kell állnia a cég működtetése érdekében felvett kölcsön miatt. Rámutatott arra is, hogy Terhelt43 XLIII. r. vádlott Település3en lakáshoz kötötten élő idős, cukorbeteg édesanyját sem tudja jelenleg támogatni, ezen kötelezettség most a lányára hárul. Mindezek alapján megfizethető pénzbüntetés kiszabását indítványozta részletfizetés engedélyezése mellett.

[17] Terhelt5 XLVII. r. vádlott védője a perbeszédében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérve rámutatott arra, hogy védenca már az előkészítő ülésen beismerte a váddal egyezően az általa elkövetett bűncselekményt, büntetlen előéletű, és azóta sem indult ellene eljárás. Kiemelte, hogy a költségvetésnek okozott kár jelentős része megtérült, és akik szervezői vagy irányítói voltak a rendszernek, sokkal enyhébb büntetést kaptak, ezért a védő a belső arányosság megtartása érdekében továbbra is felfüggesztett szabadságvesztés alkalmazását kérte.

[18] Az utolsó szó jogán tett nyilatkozatukban Terhelt28 XXVIII. r., Terhelt29 XXIX. r., Terhelt43 XLIII. r. vádlottak csatlakoztak a védők által előadottakhoz, míg Terhelt5 XLVII. r. vádlott őszinte megbánásának adott hangot. Terhelt43 XLIII. r. vádlott kiemelte, hogy a foglalkozástól eltiltás kirekeszti abból, hogy saját vállalkozása legyen, amit már egyfajta büntetésként él meg, és a bűncselekményből sem származott semmilyen vagyona. Jelenleg nem tud a szellemi szintjének megfelelő munkakörben dolgozni, az 1.700 forintos órabéréből pedig képtelenségnek tartja a kiszabott pénzbüntetés megfizetését.

[19] A másodfokú felülbírálat során az ítéltábla a Be. 580. § (2) bekezdésében, az 583. § (3) bekezdés a) pontjában, az 590. § (3) és (5) bekezdéseiben, az 591. § (2) bekezdésében, valamint a 606. § (3) bekezdésében foglaltak szerint korlátozott felülbírálatot folytatott le.

[20] E körben a másodfokú bíróság az ítéletnek a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezését, illetőleg részeit vizsgálta felül, ezen túlmenően a támadott határozat fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálta az elsőfokú bírósági eljárást, a Be. 607.§ (1), 608.§ (1), valamint a Be. 609.§ (1) bekezdéseiben foglaltakkal összefüggésben az eljárási szabályok megtartását, a bűncselekmények minősítésére vonatkozó, illetőleg a szankció alkalmazásával kapcsolatos rendelkezéseket.

[21] A felülbírálat során összességében megállapítható volt, hogy az ítéltábla az elsőfokú bíróság eljárásában nem észlelt olyan hibát, hiányosságot, amely az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését eredményezhette volna, az elsőfokú bíróság az eljárást a perrendi szabályoknak megfelelően folytatta le, ennek során a Be. 607.§ (1), 608.§ (1), illetőleg 609.§ (1) bekezdéseiben részletezett, a hatályon kívül helyezést megalapozó eljárási hibát nem vétett, okszerűen foglalt állást a fellebbezéssel érintett terheltek büntetőjogi felelőssége tárgyában is.

[22] A másodfokú bíróság - a fellebbezés terjedelme és a Be. 580. § (2) bekezdésében írt korlátaira tekintettel - nem vizsgálhatta az elsőfokú ítélet tényállásának megalapozottságát, határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította (Be. 591. § (2) bekezdés). Ugyanakkor indokolt rögzíteni, hogy a törvényszék által megállapított tényállás kizárólag azokra a vádlottakra vonatkozik, akiknek a büntetőjogi felelősségét ebben az ítéletben a bíróság megállapította, azon vádlottak büntetőjogi

felelősségéről és az őket érintő tényállásról, akikre nézve még nem fejeződött be a büntetőeljárás, a bizonyítási eljárás befejezését követően fog dönteni. Ekként az ítéletben megállapított tényállás csak a jelen eljárásban elbírált vádlottak tekintetében rögzült.

[23] A tényálláshoz kötöttség okán a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság által megállapított a tényállást nem egészítheti ki, nem helyesbítheti, ugyanakkor a javítás körébe eső elírások vagy számítási hibák minősítést érdemben nem érintő kiküszöbölésére lehetőség van a Be. 453. § (6) bekezdés alapján.

[24] Vita tárgyát képezi, hogy a vádlott személyi körülményei tekintetében tett megállapítások a tényállás részét képezik-e, avagy nem. A Be. 561. § (3) bekezdésében nevesíti az ügydöntő határozat indokolásának kötelező tartalmi elemeit, külön pontokban rögzítve a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket [(3) bekezdés b) pont], illetve a bíróság által megállapított tényállást [(3) bekezdés (c) pont].

[25] A vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tények a Be. 186. § (1) bekezdésében felsoroltakra terjed ki, míg a bíróság által megállapított tényállás azoknak a tényeknek az összessége, amelyeket a bíróság a vád keretei között megtörténtként állapított meg.

[26] Ezen elkülönítésre figyelemmel az ítéltábla álláspontja szerint a vádlott személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tények, a vádlott korábbi büntetéseire vonatkozó adatok közül azok, amelyek a határozat meghozatalakor jelentőséggel bírtak, a tényállási kötöttséget nem érintően a másodfokú eljárásban korrigálhatóak, a Be. 561. § (3) bekezdés b) pontja körébe tartozó adatok megállapítására, helyesbítésére vagy kiegészítésére a tényálláshoz kötöttség sérelme nélkül korlátozott felülbírálat esetében is lehetőség van.

[27] Erre tekintettel a másodfokú bíróság az indokolás személyi körülmények körében rögzített megállapításait Terhelt28 XXVIII. r., Terhelt29 XXIX. r. és Terhelt43 XLIII. r. vádlottak által az előkészítő ülésen az egészségügyi állapotra vonatkozóan előadottakra figyelemmel az alábbiak szerint egészíti ki.

[28] Az ítélet [11] bekezdését kiegészíti azzal, hogy XXVIII. r. vádlott cukorbetegséggel és tartós szívbetegséggel küzd, két alkalommal esett át szívműtéten, betegsége folyamatos kontrollt és rendszeres gyógyszeres kezelést igényel (122. számú jegyzőkönyv 25. oldal).

[29] A [12] bekezdés korrigálandó annyiban, hogy Terhelt29 XXIX. r. vádlott a **Kft1.** biztonsági tanácsadója, epilepsziás betegsége okán folyamatos gyógyszeres kezelés alatt áll (122. számú jegyzőkönyv 35. oldal).

[30] A másodfokú bíróság az ítélet [15] bekezdésében rögzítetteket pontosítja azzal, hogy Terhelt43 XLIII. r. vádlott Crohn-betegséggel küzd (122. számú jegyzőkönyv 41. oldal), továbbá a nyilvános ülésen által előadottakra figyelemmel az ítéltábla megállapítja, hogy XLIII. r. vádlott időközben elhelyezkedett, melyből bruttó 1.700 Ft órábéra származik.

[31] Az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlottak bűnösségére, azonban ennek jogi indokát nem fejtette ki részletesen, ezt az ítéltábla az alábbiak szerint pótolja.

[32] A költségvetési csalás büntettét az ügyvezető vádlottak azáltal valósították meg, hogy az adó- és járulékfizetési kötelezettség elkerülése végett elfogadták a társuk ajánlatát, megkötötték a fiktív munkaszerződéseket, a fiktív számlák ellenértékét elutalták vagy más módon rendezték, majd a fiktív számlák járulékkal csökkentett összegét visszakapták. Az ügyvezetőként eljáró Terhelt28 XXVIII. r., Terhelt3 XXXI. r., Terhelt43 XLIII. r. és Terhelt5 XLVII. r. vádlottak a valótlan tartalmú számlákat az általuk képviselt gazdasági társaság

könyvelésébe beállították, a tárgyi időszaki áfabevallásaikban szerepeltették, a számlák áfatartalmát jogellenesen levonásba helyezve az általános forgalmi adó bevételt, illetve a járulékbevételeket jogosulatlanul csökkentették. Ezáltal a Magyar Állam költségvetésének Terhelt²⁸ XXVIII. r. vádlott 1.291.140 Ft, Terhelt³ XXXI. r. vádlott 18.642.675 Ft, Terhelt⁴³ XLIII. r. vádlott 11.924.386 Ft, Terhelt⁵ XLVII. r. vádlott 41.149.981 Ft vagyoni hátrányt okozott.

[33] 2020. május 7. napjától a Kft¹. ügyvezetését Terhelt²⁹ XXIX. r. vádlott édesapja látta el, azonban a társaság tulajdonosaként annak tényleges irányításában XXIX. r. vádlott továbbra is részt vett. A Kft¹. ügyvezetője - Terhelt²⁹ XXIX. r. vádlott tudtával és beleegyezésével - a valótlan tartalmú számlákat a kft. könyvelésébe beállította, a tárgyi időszaki áfabevallásokban szerepeltette, a számlák áfatartalmát jogellenesen levonásba helyezve az általános forgalmi adó bevételt jogosulatlanul csökkentette 15.030.708 Ft vagyoni hátrányt okozva ezzel Magyar Állam költségvetésének. Ezen bűncselekmény elkövetéséhez Terhelt²⁹ XXIX. rendű vádlott a megállapodásban való közvetítéssel, a számlaigények megrendelésével, hamis munkavállalói adatok megadásával és a pénz visszaosztásokban való részvétellel – 15.030.708 Ft összegben nyújtott szándékosan segítséget.

[34] A költségvetést károsító bűncselekményt a vádlottak több bevallási időszakon keresztül, rendszeres vagyoni előny elérése érdekében követték el, ezért üzletszerű elkövetés volt róható a terhükre.

[35] A valótlan tartalmú bevallások benyújtásával és a nem hiteles számlák felhasználásával a hamis magánokirat felhasználása vétsége is megvalósult. A költségvetést károsító bűncselekmény és az elkövetésével összefüggésben megvalósított hamis magánokirat felhasználása alaki halmazata valóságos volt.

[36] A jogi indokolás részének tekintendő a vád tárgyává tett terhelti magatartásokkal érintett, azok által megsértett háttérjogszabályok, adójogi keretrendelkezések pontos meghivatkozása és részletes elemzése a költségvetési csalás büntetétéhez kapcsolódóan. A másodfokú bíróság az alábbiak szerint pótolja az elkövetési időszakban releváns jogszabályok felhívását:

- Az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (ÁFA törvény) 55. § (1) bekezdése alapján az adófizetési kötelezettséget annak a ténynek a bekövetkezése keletkezteti, amellyel az adóztatandó ügylet tényállásszerűen megvalósul, az 56. § szerint a fizetendő adót - ha e törvény másként nem rendelkezik - a teljesítéskor kell megállapítani;

- az ÁFA tv. 65. §-a szerint termékértékesítése, szolgáltatás nyújtása esetében az adó alapja - ha e törvény másként nem rendelkezik - a pénzben kifejezett ellenérték, amelyet a jogosult kap, vagy kapnia kell, akár a termék beszerzőjétől, szolgáltatás igénybe vevőjétől, akár harmadik féltől, ideértve a támogatások bármely olyan formáját is, amely a termékértékesítésének, szolgáltatás nyújtásának árát (díját) közvetlenül befolyásolja;

- az adó mértéke 2017. évben az ÁFA tv. 82. § (1) bekezdése alapján az adó alapjának 27 %-a;

- az ÁFA tv. 119. § (1) bekezdése szerint az adólevonási jog akkor keletkezik – ha e törvény másként nem rendelkezik –, amikor az előzetesen felszámított adónak (120. §) megfelelő fizetendő adót meg kell állapítani, ideértve azt az esetet is, amikor a fizetendő adó megállapítása a 196/B. § (2) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint történik;

- a 120. § a) pontja értelmében abban a mértékben, amilyen mértékben az adóalany – ilyen minőségben – a terméket, szolgáltatást, adóköteles termék értékesítése, szolgáltatás nyújtása érdekében használja, egyéb módon hasznosítja, jogosult arra, hogy az általa fizetendő adóból levonja azt az adót, amelyet a termék beszerzéséhez, szolgáltatás igénybevételéhez

kapcsolódóan egy másik adóalany – ideértve az EVA hatálya alá tartozó személyét, szervezetet is – rá áthárított,

- az ÁFA tv. 127. § (1) bekezdés a) pontjának értelmében az adólevonási jog gyakorlásának tárgyi feltétele, hogy az adóalany személyes rendelkezésére álljon, a 120. § a) pontjában említett esetben a nevére szóló az ügylet teljesítését tanúsító számla.

- Az ÁFA tv. 142. § (1) bekezdés b) pontja szerint az adót a termék beszerzője, szolgáltatás igénybevevője fizeti a szolgáltatás nyújtásának minősülő olyan építési-szerelési és egyéb szerelési munka esetében, amely ingatlan létrehozatalára, bővítésére, átalakítására, az ingatlan bontással történő megszüntetésére és rendeltetésének megváltoztatására (a továbbiakban együtt: ingatlanra vonatkozó tevékenység) irányul, feltéve, hogy az ingatlanra vonatkozó tevékenység hatósági engedélyhez vagy hatósághoz történő bejelentéshez kötött, amelyről a szolgáltatás adóalany igénybevevője előzetesen és írásban köteles nyilatkozni a szolgáltatás nyújtójának, azzal, hogy ha a hatósági engedély vagy hatósághoz történő bejelentés a szolgáltatásnyújtó által végzett, ingatlanra vonatkozó tevékenységhez kapcsolódik, a nyilatkozattétel az utóbbit terheli a szolgáltatás adóalany igénybevevője felé. A tv. c) pontja szerint munkaerő kölcsönzése, kirendelése, rendelkezésre bocsátása esetén, amely az a) pont szerinti termékértékesítéshez vagy szolgáltatásnyújtásnak minősülő olyan építési szerelési és egyéb szerelési munkához kapcsolódik, amely ingatlan létrehozatalára, bővítésére, átalakítására vagy egyéb megváltoztatására - ideértve a bontással történő megszüntetését is - irányul;

- 2021. április 01. napját megelőzően a tv. 10. § d) pontja esetében is a termék beszerzője fizette az adót.

- A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (Sztv.) 161.§ (4) bekezdése szerint a kettős könyvvitelt vezető vállalkozóknál a számlarend összeállításáért, annak folyamatos karbantartásáért, a naprakész könyvvezetés helyességéért a gazdálkodó képviselőjére jogosult személy a felelős.

- Az Sztv. 165.§ (2) bekezdésében foglaltak szerint a számviteli (könyvviteli) nyilvántartásokba csak szabályszerűen kiállított bizonylat alapján szabad adatokat bejegyezni. Szabályszerű az a bizonylat, amely az adott gazdasági műveletre (eseményre) vonatkozóan a könyvvitelben rögzítendő és a más jogszabályban előírt adatokat a valóságnak megfelelően, hiánytalanul tartalmazza, megfelel a bizonylat általános alaki és tartalmi követelményeinek, s amelyet – hiba esetén – előírászerűen javítottak.

- Az egyes adótörvények és azzal összefüggő egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CLVI. törvény 453. § (1) bekezdése szerint a szociális hozzájárulási adó a kifizetőt természetes személlyel fennálló egyes jogviszonyaira, az egyéni vállalkozót, a mezőgazdasági őstermelőt e

jogállására tekintettel (saját maga után), más személyt e fejezet külön rendelkezése alapján, a társadalmi közös szükségletek fedezetéhez való hozzájárulás kötelezettségének megfelelően terhelő, százalékos mértékű fizetési kötelezettség.

- A szociális hozzájárulási adóra vonatkozó 2018. évi hatályos LII. törvény 1. § (1) bekezdése Szociális hozzájárulási adó (a továbbiakban: adó) fizetési kötelezettség áll fenn a személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) szerint összevont adóalapba tartozó adó (adóelőleg) alap számításnál figyelembe vett jövedelem után. A 2. § (1) bekezdése alapján az adó mértéke az adóalap 19,5 százaléka, az 1. § (4) bekezdésben foglalt esetekben a juttatások adóalapként meghatározott összegének 19,5 százaléka. Az adó mértéke a 2019. január 01. – 2019. június 30. napja közötti időszakban: 19,5 %, 2019. július 01.

napjától 2020. június 30. napjáig 17,5 %, 2020. július 01. napjától 2021. szeptember 30. napjáig 15,5 %.

- A társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (Tbj.) alapján a biztosítottokat a bérük után 2020.06.30. napjáig járulékfizetési kötelezettség terhelte.

- A Tbj. 18. § (1) bekezdése értelmében a társadalombiztosítási ellátások és a munkaerőpiaci célok fedezetére a biztosított természetbeni egészségbiztosítási járulékot, pénzbeli egészségbiztosítási járulékot és munkaerő-piaci járulékot (a továbbiakban együtt: egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék), valamint nyugdíjjárulékot, a kiegészítő tevékenységet folytató egyéni és társas vállalkozó nyugdíjjárulékot fizet. A Tbj. 19. § (2)-(3) bekezdései szerint a fizetendő nyugdíjjárulék mértéke 10 százalék. A fizetendő egészségbiztosítási- és munkaerő-piaci járulék mértéke 8,5 százalék, az egészségbiztosítási- és

munkaerő-piaci járulékon belül a természetbeni egészségbiztosítási járulék 4 százalék, a pénzbeli egészségbiztosítási járulék 3 százalék, a munkaerő-piaci járulék 1,5 százalék.

- 2020.07.01-től a biztosítottak bérét társadalombiztosítási járulék kötelezettség terhelte a társadalombiztosítás ellátásaira jogosultakról, valamint ezen ellátások fedezetéről szóló 2019. évi CXXII. törvény alapján.

- A 2019. évi CXXII. törvény 23. § (1) A társadalombiztosítási ellátások és a munkaerőpiaci célok fedezetére a biztosított társadalombiztosítási járulékot, az egészségügyi szolgáltatási járulékfizetésre kötelezett személy egészségügyi szolgáltatási járulékot, a 37. §-ban meghatározott ellátások után az ellátásban részesülő személy, a szociális szövetkezetben tagi munkavégzés keretében munkát végző tag, továbbá a 6. § (1) bekezdés c) és g) pontja szerinti biztosított nyugdíjjárulékot, a törvényben meghatározott személy szociális hozzájárulási adót fizet.

- A 2019. évi CXXII. törvény 24-25. §-a alapján a járulékokat havonta a járulékalapot képező jövedelem kifizetésekor irányadó járulékmértékek szerint kell megfizetni. A járulékokat a biztosítási kötelezettséggel járó jogviszony megszűnését követően kifizetett (kiosztott) járulékalapot képező jövedelem után is meg kell fizetni. A társadalombiztosítási járulék mértéke 18,5 százalék. A nyugdíjjárulék mértéke 10 százalék.

- A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 195. §-a szerint, a több munkáltató által létesített munkaviszony egy munkavállaló és több munkáltató között jön létre. A felek egy munkaszerződést kötnek, amelyben egy munkakört állapítanak meg, amely munkakörbe tartozó feladatokat valamennyi munkáltató felé el kell látni. Az Mt. 195. § (2) bekezdése értelmében a munkaszerződésben kijelölt munkáltatónak kell teljesítenie a munkavállaló felé a munkabér-fizetési kötelezettséget.

- Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény (Art.) 8. §-a szerint több munkáltató által létesített munkaviszony esetén a munkáltatók a munkaviszony létesítésével egyidejűleg kötelesek írásban az adókötelezettségek teljesítésére egy munkáltatót kijelölni, továbbá a kijelölt munkáltató személyéről a munkavállalót tájékoztatni. Kijelölés hiányában a több munkáltató által létesített munkaviszonyból eredő adókötelezettségek teljesítésére a munkaviszonyban érintett bármely munkáltató kötelezhető. A kijelölt munkáltató a munkavállaló tekintetében adókötelezettségeit saját nevében teljesíti.

- Az Art. 1. sz. mellékletének 5. pontja szerint a több munkáltató által létesített munkaviszony esetén a 3. pont szerinti bejelentésben a kijelölt munkáltató bejelenti az ugyanazon munkaviszony tekintetében a további foglalkoztató adóazonosító számát, nevét, elnevezését, székhelyének címét, valamint a több munkáltató által létesített munkaviszonyban való

részvétele kezdetét és a munkaviszonyból való kilépésének idejét. A mindenkori bukó cég további foglalkoztatóként a szolgáltató céget jelentette be.

[37] A vádlottak által megvalósított bűncselekmények jogi minősítése túlnyomórészt helytálló volt, ugyanakkor a Kúria Büntető Kollégiuma által 2/2023. (VII. 5.) BK véleménnyel felülvizsgált 61. BK vélemény alapján a költségvetést károsító bűncselekmény megnevezése korrigálást igényelt. A bűncselekményt a bíróság ügydöntő határozatának rendelkező részében a Btk. Különös Része szerinti alcímével kell megnevezni. A bűncselekmény megnevezése mellett a rendelkező részben – a Be. 561. § (2) bekezdés c) pontjának megfelelően – a Btk. Általános Részének rendelkezésein alapuló egyes szöveges kiegészítéseket kell feltüntetni, ekként meg kell jelölni, hogy a bűncselekmény büntett vagy vétség, illetve – amennyiben az adott bűncselekmény szándékosan is elkövethető – a gondatlan alakzatot, továbbá utalni kell a többrendbeli vagy a folytatólagos elkövetésére, valamint az elkövetői és az elkövetési alakzatra. A BK vélemény 3. a) alapján a szöveges minősítés után – zárójel közé foglalva – fel kell tüntetni, hogy a bűncselekmény a Btk. Különös Része szerint hogyan minősül, azaz itt kell megjelölni azokat a rendelkezéseket, amelyek az elkövető által megvalósított törvényi tényállást (diszpozíciót) és az ennek megfelelően irányadó büntetési tételt meghatározzák. Mindezekre figyelemmel az üzletszerű elkövetésre a bűncselekmény megnevezésében szükségtelen megállapítást tenni, ezért az ítéltábla mellőzte az üzletszerűsége történt utalást.

[38] Azt is észlelte a másodfokú bíróság, hogy Terhelt28 XXVIII. r. vádlott által ügyvezetett Kft2. áfa bevallási kötelezettségének havi gyakorisággal tett eleget, a kft. 2020. decembertől 2021. májusig terjedő időszakban fogadta be a valótlan tartalmú számlákat és állította be a könyvelésébe, a számlák áfatartalmát pedig az adóhatósághoz ezen időszakban benyújtott áfabevallásaiban szerepeltette jogosulatlanul csökkentve ezzel az adóbevételt. Az Kft2. nevében történt valótlan tartalmú havi bevallások benyújtásával és a nem hiteles számlák felhasználásával a hamis magánokirat felhasználása vétsége is megvalósult. Ugyanakkor a magánokirat-hamisítási cselekményeket a folytatólagosság törvényi egységébe kellett vonni, mivel azok ugyanazon célból és azonos „sértett” megtévesztésére történt felhasználással valósultak meg több bevallási időszakon keresztül, ezért a másodfokú bíróság megállapította, hogy Terhelt28 XLVIII. r. vádlott a terhére rótt hamis magánokirat felhasználása vétségét a Btk. 6. § (2) bekezdésére figyelemmel folytatólagosan követte el.

[39] A másodfokú bíróság észlelte, hogy a rendelkező részben helyesen került megállapításra, ugyanakkor az indokolásban elírás folytán tévesen került rögzítésre Terhelt43 XLIII. r. vádlott terhére rótt költségvetést károsító bűncselekmény Btk. szerinti megjelölése, ekként az ítélet [646] bekezdésében rögzítetteket akként pontosítja, hogy XLIII. r. vádlott esetében a költségvetési csalás büntette a 11.924.386 Ft elkövetési értékre figyelemmel a Btk. 396. § (4) bekezdés b) pontja szerint minősült.

[40] A büntetéskiszabás másodfokú felülbírálatára során az ítéltábla is figyelemmel volt az elsőfokú bíróság által helytállóan számbavett és megfelelően értékelt enyhítő és súlyosító körülményekre. Megállapítható, hogy a törvényszék túlnyomórészt minden figyelembe vehető tényezőt feltárt és értékelt, e körben pedig fontos hangsúlyozni, hogy a rendezett életkörülmény nem minősíthető enyhítő körülményként a büntetéskiszabás során értékelhető tényezőkről rendelkező 56/2007. BK véleményre is figyelemmel. Ugyanakkor súlyosító körülményként értékelendő, hogy Terhelt5 XLVII. r. vádlott vonatkozásában az okozott vagyoni hátrány a minősítést meghatározó tétel felső határához közelítő mértékű volt, továbbá Terhelt29 XXIX. r., Terhelt43 XLIII. r. és Terhelt5 XLVII. r. vádlottak viszonylag hosszabb időszakon keresztül követték el cselekményüket.

[41] A büntetési célok elérése érdekében a Btk. 80. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott büntetési elvek szem előtt tartása mellett az elsőfokon eljáró törvényszék a cselekmények tárgyi súlyához és az elkövetők társadalomra veszélyességéhez megfelelően igazítva állapította meg a terheltekkel szemben meghatározott joghátrányokat, mindenben helytállóan alkalmazta a szabadságvesztések mértékének megállapításakor a tettarányosság, a fokozatosság, a belső arányosság, továbbá az általános megelőzés és a kellő egyéniesítés elvét és követelményrendszerét. Kellő indokát adta, hogy milyen okból tért el a törvényszék az ügyészi indítványtól a pénzbüntetés egy napi tételének összege illetve a foglalkozástól eltiltások tartama tekintetében. Helytállóan indokolta, milyen okokból látott lehetőséget XLVII. r. vádlott esetében a Btk. 85. § alkalmazására a kiszabott szabadságvesztés tekintetében. Ezen elsőbírói okfejtéseket az ítéltábla mindenben osztotta.

[42] Terhelt43 XLIII. r. vádlott tekintetében a pénzbüntetés részletekben történő megfizetése engedélyezésénél helyénvaló módon volt figyelemmel a vádlott személyi körülményeire, az engedélyezett tartam is okszerűen került megállapításra, ennek megállapításával és az ahhoz vezető indokokkal is mindenben egyetértett a másodfokú bíróság.

[43] Az ítéltábla kiemeli, hogy a részletfizetés tekintetében mind annak engedélyezése, mind a havi részletek meghatározása tekintetében kizárt a fellebbezés lehetősége, hiszen a 2013. évi CCXL. törvény (Bv.tv.) 44. § (4) bekezdése értelmében a pénzbüntetés tekintetében a részletfizetés engedélyezése tárgyában hozott határozat ellen nincs helye fellebbezésnek. Erre figyelemmel a bíróság XLIII. r. vádlott védőjének ez irányú fellebbezését nem találta megalapozottnak.

[44] Az ítéltábla szerint az elsőfokú bíróság által megállapított joghátrányok valamennyi fellebbezéssel érintett vádlott esetében megfelelően igazodik a cselekmények tárgyi súlyához, társadalomra veszélyességükhöz és alkalmas a generális és speciális prevenciók célok megvalósításához is, azoknak sem súlyosítására, sem további enyhítésére nem látott lehetőséget.

[45] A másodfokú bíróság a Be. 590. § (3) bekezdése szerinti korlátozott felülbírálat során, a Be. 590. § (7) bekezdése alapján vizsgálta az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező járulékos kérdésekben hozott rendelkezések helyességét is, melyekről az ítéltábla megállapította, hogy azok megfelelnek a törvényi rendelkezéseknek.

[46] A fentiekre figyelemmel az ítéltábla az előterjesztett fellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülés keretében elbírálván a törvényszék ítéletét a Be. 606. § (1) bekezdése alapján a XXVIII. r. vádlott tekintetében a minősítés körében, illetve a költségvetési csalás büntette megnevezését illetően valamennyi vádlott esetében megváltoztatta, egyebekben a törvényszék elsőfokú ítéletének rendelkezéseit – amelyek törvényesek és megalapozottak – a Be. 605. § (1) bekezdésében foglaltak szerint helyben hagyta Terhelt29 XXIX. r. és Terhelt43 XLIII. r. vádlottak személyi adatainak pontosítása mellett.

Győr, 2025. június 5.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke

Dr. Papp Krisztina s.k.
előadó bíró

Dr. Németh Balázs s.k.
bíró

Záradék:

Ez az ítélet és ezáltal a Tatabányai Törvényszék 2024. november 15. napján kihirdetett, 17.B.93/2024/154. számú ítéletének meg nem változtatott része Terhelt28 XXVIII.r., Terhelt29 XXIX.r., Terhelt3 XXXI.r., Terhelt43 XLIII.r. és Terhelt5 XLVII.r. vádlottak vonatkozásában a mai napon jogerőre emelkedett.

Győr, 2025. június 5.

Dr. Zólyomi Csilla s.k.
a tanács elnöke